

РЕПУБЛИКА СРПСКА
ГРАД ГРАДИШКА
ГРАДОНАЧЕЛНИК

Обрађивач:
Одјељење за
друштвене дјелатности

И Н Ф О Р М А Ц И Ј А
О СТАЊУ У ОБЛАСТИ НЕВЛАДИНОГ СЕКТОРА НА ПОДРУЧЈУ
ОПШТИНЕ ЗА 2018. ГОДИНУ

Градишка, јул 2019. године

I – УВОД

Према Закону о удружењима и фондацијама Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“, бр. 52/01 и 42/05) удружења грађана престављају облик добровољног повезивања више физичких или правних лица ради остваривања неког заједничког или општег интереса или циља, у складу са Уставом и законом, а чија основна сврха није стицање добити.

Одредбама својих статута удружења се одређују као нестраначке, непрофитне, добровољне и најчешће хуманитарне организације. Многе приликом регистрација наводе широк спектар дјелатности, а током рада њихова активност се у највећем дијелу одвија конкретно у једној области по којој настоје бити препознатљиви и дати пуни допринос развоју „цивилног друштва“.

Удружења грађана имају улогу у изражавању, за грађане значајних интереса и ставова, како у локалној заједници тако и у друштву у цјелини и могу да допринесу подизању свијести грађана о важности њиховог учешћа у друштвеним догађањима и унапређењу сарадње са јавним институцијама.

Такође, удружења грађана и друге организације цивилног друштва које реализују одређене развојне пројекте и баве се пружањем услуга, својим активностима доприносе задовољавању различитих потреба грађана и остваривању одређених промјена у локалној заједници.

Невладине непрофитне организације су аутономне организације које су основали грађани или правна лица из препознате потребе за дјеловањем, повезаним заједничким интересом, мотивима и циљевима. Оснивање ових организација проистекло је првенствено из потребе одређених категорија грађана да се на организован начин, путем изабраних представника упознају са својим правима, а такође и да се кроз иницијативе и друге облике дјеловања одабрани представници боре за што квалитетније рјешење њиховог статуса у друштву.

Невладине организације могу се подијелити на организације које служе свим члановима друштва и оне које служе само члановима одређених друштвених група. Примјери организација које служе свим члановима друштва су: фондације, хуманитарне и добровољне организације, савјетодавне организације, организације за пружање социјалних услуга и друге. Организације које служе члановима специфичних група су разна професионална и стручна удружења, клубови, савези и друго.

II – НЕВЛАДИН СЕКТОР НА ПОДРУЧЈУ ОПШТИНЕ ГРАДИШКА

На пољу сарадње са удружењима грађана у 2018. години активности Одјељења за друштвене дјелатности и других надлежних одјељења, биле су усмјерене на праћење реализације пројеката и активности удружења којима је утврђен статус удружења од интереса за општину Градишка, и других пројеката и активности који су подржани од стране Општине, као и пружању других видова подршке овим удружењима у циљу јачања њихових капацитета и унапређењу партнерских односа између удружења и јединице локалне самоуправе.

Невладине организације на подручју општине Градишка које дјелују у области културе, борачко-инвалидске заштите, пољопривреде и спорта су већином директни корисници Буџета. Међутим, предмет ове информације су невладине организације које се финансирају путем пројеката, а које су регистроване на подручју општине Градишка и пријављене у Општинској управи.

Општина Градишка у Буџету за 2018. годину за расподјелу средстава НВО путем конкурса предвидјела је 12.000,00 КМ и средства за побољшање статуса омладинских невладиних организација, која се додјељују за најбоље пројекте младих у износу од 18.000,00 КМ

Рад невладиних организација и активности које доприносе побољшању функционисања цивилног друштва на територији општине Градишка, регулисан је Правилником о расподјели средстава невладиним организацијама по јавном позиву у складу са ЛОД методологијом („Службени гласник општине Градишка“ број 4/13) и Одлуком о критеријима, начину и поступку расподјеле средстава невладиним организацијама („Службени гласник општине Градишка“ број 1/06 и 4/13). Овом одлуком дефинисани су критерији праћења утrophка средстава невладиних организација која су им додијељена од општине Градишка путем конкурса.

Општинска управа општине Градишка почетком сваке године проводи процедуру Конкурса за избор најповољнијих пројеката невладиних организација које учествују у развоју локалне заједнице. Надлежно одјељење Општинске управе одржава “Дане отворених врата” када се сагледавају проблеми и предлаже ефикасније дјеловање и сарадња НВО са локалном управом. Конкурс је објављен 10.04.2018. године у дневном листу “Глас Српске” Бањалука, веб сајту општине и огласној табли општине Градишка, а рок за подношење пријава био је 30 дана од дана објављивања истог.

Невладине организације које дјелују на подручју општине Градишка у 2018. години аплицирале су пројекте у складу са ЛОД методологијом, обрађујући области социјалне инклузије и уређење дјечијих и спортско-рекреативних игралишта у градским, приградским и руралним насељима.

Комисија за сарадњу са невладиним организацијама и расподјелу средстава за пројекте невладиних организација у саставу представника Општинске управе општине Градишка, затим представника невладиног сектора и представника истакнутих стручних радника, по затварању конкурса, размотрила је све пристигле пријаве.

Укупан број примљених пројектних приједлога је 5 (пет). Од укупног броја за примљених пројектних приједлога 4 (четири) пројекта је задовољило формалне услове конкурса. Пројекат који није задовољио формалне услове конкурса те није оцјењиван је:

1. Удружење грађана „Омладиски центар Петар Кочић“ Романовци - “ROBO KIDS” (није достављена електронска копија пројектног приједлога и попуњена Листа за провјеру)

Четири пројектна приједлога која су задовољила формалне услове конкурса и оцјењивању су:

1. Удружење грађана „Наша Јабланица“ Градишка - “Изградња терена за баскет и уређење спортско-рекреативног центра Пањик”,
2. Удружење грађана „Одржив повратак“ Градишка - “Социјална интеграција жена из повратничке популације”,
3. Удружење грађана “Мост” Градишка - “Дневни центар Гнијездо Градишка” и
4. Удружење “Жена и породица” Градишка - “Хоћу шансу”.

Након завршеног оцјењивања свих запримљених пројектних приједлога, чланови Комисије за сарадњу са невладиним организацијама и расподјелу средстава за пројекте невладиних организација, у складу са резултатима оцјењивања, за финансирање предложени су следећи пројекти:

Бр.	Назив организације	Назив пројекта	Укупан буџет	Остварен број бодова (100)
1	Удружење грађана „Мост“ Градишка	Дневни центар Гнијездо Градишка	7.000,00 KM	92
2	Удружење грађана „Наша Јабланица“ Градишка	Изградња терена за баскет и уређење спортско-рекреативног центра „Пањик“	4.670,00 KM	90
3	Удружење „Жена и породица“ Градишка	Хоћу шансу	4.990,00 KM	76
4	Удружење грађана „Одржив повратак“ Градишка	Социјална интеграција жена из повратничке популације	4.000,00 KM	74

Такође дио средстава предвиђених за подршку НВО у 2018. години, додијељено је по конкурс, а дио на основу захтјева, након што је свака невладина организација у захтјеву образложила намјену тражених средстава.

Локална заједница прати реализацију одобрених пројеката путем извјештаја које су невладине организације дужне доставити Комисији за мониторинг одобрених приједлога пројекта по ЛОД методологији. Будући да су новчана средства невладиним организацијама дозначена у различитим фазама, успједиле су и различите фазе реализације пројекта и извјештавање. Достављање извјештаја је услов за учествовање у наредном конкурс за расподјелу средстава НВО.

Пројекат „Дневни центар Гнијездо Градишка“

Током трајања пројекта реализован је велики број зацртаних активности које су биле предвиђене пројектним приједлогом. Укратко, пројекат је био усмјерен на рад са дјецом од 6 до 14 година кроз следеће активности: 1) Развијање позитивних ставова о вишеструком значају васпитно-образовног процеса (помоћ у процесу учења, посјета културно-умјетничким дешавањима, курсеви страних језика); 2) Активности оснаживања корисника и њихових родитеља (индивидуални и групни савјетодавни рад, психосоцијалне радионице, превентивни рад у домену физичког здравља и менталне хигијене); 3) Активности развијања социјалних вјештина корисника (креативне радионице, активности слободног времена и роботике).

Пројекат „Изградња терена за баскет и уређење спортско-рекреативног центра Пањик“

Проблеми везани за лоше услове спортско-рекреативних терена у МЗ Чатрња, постављани су као приоритет у рјешавању од стране Удружења грађана „Наша Јабланица“. Реализацијом пројекта уређен је спортско-рекреативни центар Пањик и изграђен терен за баскет, чиме је остварен циљ пројекта који се односи на директну подршку омладини и осталим мјештанима за што боље услове живота у руралној средини.

Пројекат „Хоћу шансу“

Пројекат је имао за циљ унијети промјене у рад мјесних заједница већим ангажовањем жена, кроз едукацију, иницијативе и реализацију покренутих иницијатива. Током трајања пројекта одржане су радионице и стручна предавања у мјесни заједницама, свакој радионици претходила је техничка припрема. Током одржаних радионица едуковано је око 100 жена, те је пројекат допринио већем ангажовању жена у рад своје мјесне заједнице, што је за резултат имало реализацију покренутих иницијатива (постављене огласне плоче, уређена аутобуска сатјалишта и др.).

Пројекат „Социјална интеграција жена из повратничке популације“

Пројектна имплементација обухватила је све активности у предвиђеном временском оквиру. У припремној фази пројекта набављен је неопходан материјал, те су испуњени услови за неометан рад. Главна фаза била је посвећена реализацији три једнодневне радионице на теме змијањског веза, веза на платну-пун вез, шлинга и техника керања. Учешћем на радионицама и даљим усавршавањем техника на допунским радионицама омогућена је квалитетна социјализација, а томе у прилог иде и чињеница да од 59 особа учесника радионица, 80% припада маргинализованим социјалним категоријама. Креативни рад директно је утицао на побољшање самопоуздања већине учесника, те су побољшана знања и вјештине за израду рукотворина, такође побољшане су социјалне вјештине које се огледају кроз повећање социјалне интеракције у групи. Израдом рукотворина створена је могућност да чланови удружења своје радове представе на сајмовима, промовишући удружење и саму локалну заједницу.

III – ЗАКЉУЧНА РАЗМАТРАЊА

На територији наше локалне заједнице дјелује велики број удружења грађана, са благом тенденцијом раста броја евидентираних, с тим да нису сва удружења једнако активна, с обзиром да је један број удружења стагнирао у реализацији својих активности или су престали са радом. Дугогодишње активности биле су усмјерене на јачање њихових капацитета кроз финасијске, али и друге ресурсе које омогућавају боље услове за рад удружења.

Имајући у виду наведено у наредном периоду треба радити на расту повјерења између јавног и цивилног сектора (НВО), како се не би изгубила једна од основних сврха цивилног друштва, која треба да буде, а у развијеним земљама

и јесте ослонац и најјачи партнер јавном сектору. Успостављањем боље сарадње између јавног и цивилног сектора побољшаћемо квалитет услуга, задовољство и допринјети повјерењу грађана. Невладине организације требају да буду спона између власти и конкретних потреба у локалној заједници, те тако служити као коректив у пружању услуга како би се максимализовала ефикасност јавних средстава намијењених задовољењу потреба грађана на локалном нивоу. Такође, потребно је и даље радити на јачању капацитета цивилног сектора, који ће, за реализацију пројеката и програма, поред буџета локалне заједнице проналазити и друге изворе финансирања, а како би се у будућем периоду повећао број реализованих пројеката.

ГРАДОНАЧЕЛНИК

Зоран Аџић